

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Marian Banaś

KBF.410.001.02.2021

Pani
Agnieszka Kaczmarek
Szef Kancelarii Sejmu
Kancelaria Sejmu
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/001 Wykonanie budżetu państwa w 2020 r. w części 02 – Kancelaria Sejmu

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 52 31, F +48 22 444 52 24
kbf@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Kancelaria Sejmu, ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Agnieszka Kaczmarska, Szef Kancelarii Sejmu, od 1 stycznia 2017 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Budżetu i Finansów
Kontroler	Sławomir Sońta, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KBF/1/2021 z 4 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str. 1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2020 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 02 – Kancelaria Sejmu.
Zakres kontroli	<p>Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa, z wyłączeniem wydatków majątkowych;– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2020 r. w zakresie operacji finansowych;– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań;– nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy o finansach publicznych². <p>Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.</p> <p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none">– analizy realizacji wydatków budżetu państwa w części 02,– badania prawidłowości dokonanych blokad,– kontroli przestrzegania ustalonych dla części 02 limitów wydatków,– szczegółowej analizy wybranej próby wydatków,– analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,– analizy stanu zobowiązań,– analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,– analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,– analizy podejmowanych przez dysponenta działań nadzorczych nad wykonaniem budżetu w części 02.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

² Dz. U. z 2021 r. poz. 305.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2020 r. w części 02 – Kancelaria Sejmu.

Uzasadnienie oceny ogólnej W toku działań kontrolnych w żadnym ze skontrolowanych obszarów nie wykryto nieprawidłowości. W wyniku kontroli 8% wydatków budżetu państwa zrealizowanych w części 02 stwierdzono, że zostały one poniesione na realizację statutowych zadań jednostki oraz dokonane zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych.

W związku z planowaną na 2021 r. kontrolą P/21/009 *Efektywność wydatkowania środków na inwestycje* w części 02 – Kancelaria Sejmu odstąpiono od badania i oceny planowania oraz realizacji wydatków majątkowych w ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. Stwierdzono jednak, że wydatki majątkowe zostały zrealizowane w kwocie istotnie niższej od kwoty ujętej w planie oraz w planie po zmianach. Limit wydatków majątkowych określony w planie po zmianach został wykorzystany w 72,2%, a bez uwzględnienia zmian w 65,3%.

Zbadane postępowania o udzielenie zamówień publicznych były prowadzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁴ (dalej: upzp).

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe za 2020 r. oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2020 r. sporządzone przez dysponenta części 02 – Kancelaria Sejmu. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Szef Kancelarii Sejmu prawidłowo sprawowała nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 02, według zasad określonych w art. 175 ustawy o finansach publicznych.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR 1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego Zrealizowane dochody budżetowe w części 02 – Kancelaria Sejmu w 2020 r. wyniosły 3164,9 tys. zł i były o 385,9 tys. zł (o 13,8%) wyższe od kwoty przyjętej w ustawie budżetowej oraz czterokrotnie (o 9128,8 tys. zł) niższe od uzyskanych w 2019 r.

Główne pozycje dochodów stanowiły wpływy z usług – 1970,1 tys. zł (62,2%), w tym gastronomicznych (1815,3 tys. zł), wpływy z rozliczeń z lat ubiegłych, w tym zwrotów niewykorzystanych środków finansowych przeznaczonych na pokrycie kosztów

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej, stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.

⁵ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

związanych z funkcjonowaniem biur poselskich – 474 tys. zł (14,9%), wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów – 284,3 tys. zł (8,9%), wpływy ze sprzedaży składników majątkowych – 182,3 tys. zł (5,7%), w tym środków trwałych, głównie sprzętu RTV i komputerowego (101,9 tys. zł) i wykonanego przyłącza sieci ciepłowniczej w budynku przy ul. Ludnej 4a w Warszawie (66,9 tys. zł), oraz wpływy ze sprzedaży publikacji własnych – 125,1 tys. zł (3,9%).

Niższa niż w 2019 r. realizacja dochodów wynikała głównie z niższych (o 7644,3 tys. zł) wpływów z rozliczeń z lat ubiegłych, w tym niższych zwrotów niewykorzystanych środków finansowych przeznaczonych na pokrycie kosztów funkcjonowania biur klubów parlamentarnych, klubów poselskich i kół poselskich oraz biur poselskich związanych z zakończeniem VIII kadencji Sejmu, niższych (o 938,7 tys. zł) wpływów z usług gastronomicznych wynikających z ograniczeń epidemicznych oraz niższych (o 460,3 tys. zł) nieplanowanych wpływów z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów.

Na koniec 2020 r. wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 387 tys. zł, które były zaległościami. Były one o 36,2 tys. zł (o 10,3%) wyższe od zaległości na koniec 2019 r. Dotyczyły głównie zasądzonych należności z tytułu: naliczonej kary umownej za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy remoncie tarasu wzdłuż budynku D Kancelarii Sejmu (Kancelaria Sejmu otrzymała od Prokuraturii Generalnej RP wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie zasądający na rzecz Skarbu Państwa – Szefa Kancelarii Sejmu kwotę 166,8 tys. zł, od którego pozwani wnieśli apelację), niewłaściwie wykorzystanego przez posła ryczałtu na pokrycie kosztów związanych z funkcjonowaniem biura poselskiego (104,9 tys. zł), odsetek od zasądzonych należności (65,6 tys. zł) oraz sprzedaży publikacji wydawnictw sejmowych (9,1 tys. zł).

(akta kontroli str. 5, 24-37)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2020 z dnia 14 lutego 2020 r.⁶ wydatki budżetu państwa w części 02 – Kancelaria Sejmu zostały zaplanowane w wysokości 519 739 tys. zł, tj. o 9,7% (o 55 824 tys. zł) niższej od kwoty ujętej w ustawie budżetowej na 2019 r.

Wysokość zaplanowanych w ustawie budżetowej wydatków została zmniejszona w trakcie roku budżetowego (o 4,1%) do kwoty 498 511 tys. zł, z tego o 15 985 tys. zł w grupie wydatków bieżących jednostek budżetowych oraz o 5243 tys. zł w grupie wydatków majątkowych.

Wydatki budżetu państwa w części 02 wyniosły 457 706,8 tys. zł (w tym wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego, w kwocie 11 890,9 tys. zł), tj. 88,1% planu i 91,8% planu po zmianach. Były one o 24 211,3 tys. zł (o 5%) niższe od wydatków zrealizowanych w 2019 r.

Na niższe wykonanie budżetu wpłynęła sytuacja związana z działalnością w warunkach pandemii. Ze względu na zagrożenie epidemiczne niższe wydatki zostały poniesione głównie na podróże służbowe krajowe i zagraniczne. W związku

⁶ Dz. U. poz. 571, ze zm.

z wprowadzeniem obostrzeń epidemicznych zrezygnowano z części usług, w tym remontowych.

Wszystkie wydatkowane w 2020 r. z części 02 środki przeznaczono na wykonanie zadania 1.2. *Obsługa Parlamentu i jego organów w zakresie merytorycznym i organizacyjnym* w ramach funkcji 1. *Zarządzanie państwem*.

(akta kontroli str. 3-23, 38, 60-75, 92-95, 206)

Szef Kancelarii Sejmu złożyła do Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej trzy wnioski w sprawie środków, które nie wygasają z upływem 2020 roku (w kwocie 11 890,9 tys. zł), przeznaczone na sfinansowanie zadania *Budowa instalacji wentylacji i klimatyzacji wraz z modernizacją instalacji teletechnicznych i audiowizualnych oraz pozostałych instalacji budynkowych w budynku G*, w systemie TREZOR, 2 grudnia 2020 r. Opóźnienie w realizacji zadania było spowodowane koniecznością realizacji dodatkowego zakresu robót, który nie mógł być w pełni przewidziany i ujęty w dokumentacji projektowej, a także w związku z pandemią COVID-19, która spowodowała problemy z zapewnieniem odpowiedniej liczby pracowników na budowie oraz kłopoty materiałowe. Wnioski zostały przyjęte 17 grudnia 2020 r. z terminem realizacji do 30 listopada 2021 r.

Wydatki, które przewidziano do realizacji jako niewygasające w 2021 r., dotyczyły wyłącznie zadań pierwotnie zaplanowanych na 2020 r.

Na etapie opracowywania materiałów planistycznych do ustawy budżetowej na 2021 r. nie było przesłanek świadczących o braku możliwości realizacji zadania w 2020 r., dlatego ujęto je w wydatkach niewygasających, a nie w projekcie na kolejny rok.

(akta kontroli str. 39-59)

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Stan zatrudnienia oraz wydatków na wynagrodzenia w Kancelarii Sejmu został określony na podstawie sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za cztery kwartały 2020 r. Sprawozdanie zawiera dane dotyczące czterech grup zatrudnionych, w tym grupy o statusie 19 *Posłowie i senatorowie*, której w sprawozdaniu Rb-70 w latach poprzednich nie wykazywano⁷. Stąd też przeciętne zatrudnienie, wynagrodzenia i przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2020 r. oraz stan zatrudnienia na koniec 2020 r. w części 02 – Kancelaria Sejmu nie są porównywalne z danymi z 2019 r.

Przeciętne zatrudnienie w 2020 r. wyniosło 1686 osób, w tym:

- 1138 osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń (było wyższe o 42 osoby (o 3,8%) od przeciętnego zatrudnienia w 2019 r.),
- 381 posłów,
- 158 funkcjonariuszy Straży Marszałkowskiej (było niższe o siedmiu funkcjonariuszy od przeciętnego zatrudnienia w 2019 r.),
- dziewięć osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (było niższe o jedną osobę od przeciętnego zatrudnienia w 2019 r.).

Na koniec 2020 r. w Kancelarii Sejmu były zatrudnione 1644 osoby, w tym:

⁷ Zmiana została wprowadzona rozporządzeniem Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 15 października 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 1996). W §17 pkt 7 załącznika 34 do rozporządzenia dodano Status 19 *Posłowie i senatorowie*. Rozporządzenie weszło w życie od 1 stycznia 2020 r.

- 1085 osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń, tj. o 34 osoby (o 3%) mniej niż na koniec 2019 r.,
- 382 posłów,
- 168 funkcjonariuszy Straży Marszałkowskiej, tj. o dwóch funkcjonariuszy więcej niż na koniec 2019 r.,
- dziewięć osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, tj. o jedną osobę mniej niż na koniec 2019 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2020 r. wyniosło 9967,6 zł, z tego:

- przeciętne miesięczne wynagrodzenie osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń wzrosło o 325,3 zł, tj. o 3,3%, i wyniosło 10 288 zł;
- przeciętne miesięczne wynagrodzenie osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe zmniejszyło się o 1005,4 zł, tj. o 6,6%, i wyniosło 14 220,4 zł;
- przeciętne miesięczne uposażenie funkcjonariuszy Straży Marszałkowskiej wzrosło o 1449,5 zł (o 19,7%) i wyniosło 8795,9 zł,
- przeciętne miesięczne uposażenie posła wyniosło 9395,8 zł.

Wydatki na wynagrodzenia w 2020 r. wyniosły 201 664 tys. zł⁸. Były one o 5295 tys. zł (o 2,6%) niższe od ujętych w planie po zmianach.

Zmniejszenie przeciętnego wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wynika z faktu, że w 2019 r. zostały wypłacone dla członków Prezydium Sejmu świadczenia związane z zakończeniem VIII kadencji Sejmu RP (w 2020 r. nie było takich wpłat).

Na wzrost przeciętnego miesięcznego:

- wynagrodzenia w grupie osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń wpłynęły głównie wyższe wypłaty jednorazowe (odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe, dodatkowe wynagrodzenie roczne) oraz wynikające z upływu czasu wzrosty o 1% dodatku stażowego dla osób, które nie przepracowały jeszcze 20 lat;
- uposażenia funkcjonariuszy Straży Marszałkowskiej wpłynęły głównie wypłacone 47 funkcjonariuszom sześciomiesięczne odprawy związane z odejściem ze służby.

Zmiany stanu zatrudnienia wynikały z normalnej fluktuacji kadr oraz zatrudnienia osób z wyprzedzeniem, w miejsce osób odchodzących z pracy. Zmiany stanu zatrudnienia oraz wynagrodzeń nie były związane z pandemią COVID-19.

(akta kontroli str. 76-81)

W 2020 r. 134 osoby wykonywały zadania na rzecz Kancelarii Sejmu w formie umowy zlecenia trwającej sześć miesięcy i dłużej, z tego 51 osób wykonywało zadania podstawowe i 83 osoby wykonywały zadania pomocnicze. Z tego tytułu zostały poniesione wydatki w wysokości 2085 tys. zł, tj. o 963 tys. zł (o 31,6%) niższe niż w 2019 r.

W 2020 r. zostały zawarte umowy z trzema własnymi pracownikami:

- umowa o dzieło zobowiązująca przyjmującego zamówienie do sprawdzenia stenogramów i wyboru fragmentów wypowiedzi parlamentarzystów, którzy zginęli w katastrofie smoleńskiej, do publikacji pod roboczym tytułem „Katastrofa smoleńska”;

⁸ Kwota zawiera dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2019 r. w wysokości 10 114,1 tys. zł.

- umowa zlecenie na sprawowanie opieki nad środowiskiem wirtualizacyjnym VMWare, administrowanie nim i konfigurowanie na potrzeby korzystających z niego systemów,
- dwie umowy zlecenia z jedną osobą do pełnienia funkcji Inspektora Ochrony Danych w Straży Marszałkowskiej.

Z tego tytułu zostały poniesione wydatki w kwocie 72 tys. zł.

(akta kontroli str. 82-84, 88-92, 535-547, 553)

Sytuacja epidemiczna COVID-19 miała wpływ na organizację pracy w Kancelarii Sejmu, natomiast nie poniesiono dodatkowych kosztów z tego tytułu w 2020 r. W związku z zagrożeniem epidemicznym COVID-19 Szef Kancelarii wydał decyzję nr 10 z 12 marca 2020 r. w sprawie szczegółowych rozwiązań w zakresie organizacji pracy w Kancelarii Sejmu związanych z zagrożeniem wirusem SARS-CoV-2.

Kancelaria Sejmu pracowała w trybie zdalnym w okresie od marca do grudnia 2020 r. w przeciętnym zakresie 40,5%⁹, gdzie udział procentowy osób zatrudnionych zdalnie wyniósł, np. w marcu – 72,6%, kwietniu – 82,5%, czerwcu – 15,8%, lipcu, sierpniu i wrześniu – ok. 4%, a w grudniu – 59,1%.

(akta kontroli str. 86-92, 554)

Wydatki majątkowe

W ustawie budżetowej na rok 2020 wydatki majątkowe zostały zaplanowane w wysokości 54 606 tys. zł, tj. o 26,5% (o 19 686 tys. zł) niższej od kwoty ujętej w ustawie budżetowej na 2019 r.

Plan wydatków majątkowych został zmniejszony w trakcie roku do kwoty 49 363 tys. zł (o 9,6%).

Zrealizowane w 2020 r. wydatki majątkowe stanowiły 7,7% w wydatkach części 02. Wydatki te wyniosły 35 659,4 tys. zł, tj. 65,3% planu i 72,2% planu po zmianach. Były one o 1082,2 tys. zł (o 3,1%) wyższe od wydatków majątkowych poniesionych w 2019 r.

Najwyższe wydatki zostały poniesione na:

- budowę instalacji wentylacji i klimatyzacji wraz z modernizacją instalacji teletechnicznych i audiowizualnych oraz pozostałych instalacji budynkowych w budynku G (9791 tys. zł);
- zakup oprogramowania (6785 tys. zł);
- przebudowę pomieszczeń Wydziału Ochrony – Działu Przepustek w budynku H (3252 tys. zł);
- kontynuację przebudowy i rozbudowy systemu obsługi głosowań (1898 tys. zł);
- zakup systemów zabezpieczeń i monitoringu (834,7 tys. zł);
- wykonanie wielobranżowej dokumentacji przebudowy budynku M przy ul. Zagórnej 3 (492 tys. zł);
- rozbudowę systemów sieci wewnętrznej, w tym systemu dostępu NAC (346 tys. zł) oraz zakup przełączników sieciowych (414,5 tys. zł);
- zakup agregatu chłodniczego dla systemów wentylacyjnych w budynku D (308 tys. zł);
- zakup środków transportu, w tym: samochodu osobowego z napędem elektrycznym oraz dwóch wózków akumulatorowych (291,1 tys. zł);

⁹ Przekiętny udział osób zatrudnionych zdalnie w okresie 10 miesięcy, tj. od marca do grudnia 2020 r. (72,6+82,5+54,6+15,8+4+4,1+4,5+43,2+64,5+59,1%):10=40,5%

- zakup drobnego sprzętu komputerowego, urządzeń do systemu telewizji kablowej, urządzeń telewizyjnych i elektroniki użytkowej dla systemów nagłośnienia i tłumaczeń (213,8 tys. zł).

W związku z planowaną na 2021 r. kontrolą P/21/009 *Efektywność wydatkowania środków na inwestycje* w części 02 – Kancelaria Sejmu odstąpiono od badania i oceny planowania oraz realizacji wydatków majątkowych w ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. Stwierdzono jednak, że wydatki majątkowe zostały zrealizowane w kwocie istotnie niższej od kwoty ujętej w planie oraz w planie po zmianach.

(akta kontroli str. 93-94)

Wydatki przeznaczane na przeciwdziałanie i walkę z COVID-19

Wydatki na przeciwdziałanie i walkę z COVID-19 w 2020 r. wyniosły 1445,1 tys. zł i zostały poniesione głównie na:

- zakup masek FFP2 COVID-19 – 180 tys. zł, masek medycznych – 75,6 tys. zł oraz innych masek ochronnych – 196,6 tys. zł, środków do dezynfekcji – 312,6 tys. zł i mydła – 36 tys. zł, systemu pomiaru temperatury ciała – 92,3 tys. zł, rękawic ochronnych – 77,8 tys. zł, urządzenia do dezynfekcji SANIVIR-COVID – 39,5 tys. zł oraz systemu automatu do dezynfekcji pomieszczeń – 20,4 tys. zł, przesłon do samochodów służbowych – 13 tys. zł;
- rozbudowę systemu wideokonferencyjnego – 157,4 tys. zł;
- refundację testów COVID-19 dla posłów – 20 tys. zł.

Kancelaria Sejmu nie wpłaciła żadnych środków na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 w 2020 r.

(akta kontroli str. 95-103, 534, 548)

Blokowanie wydatków

Prezes Rady Ministrów na podstawie art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹⁰, w celu przeciwdziałania COVID-19, podjął 26 listopada 2020 r. decyzję o zablokowaniu planowanych wydatków budżetu państwa na 2020 r., określając część oraz łączną kwotę wydatków, która podlegała blokowaniu w danej części budżetowej. Na podstawie art. 31 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy Prezes Rady Ministrów wykonanie powyższej decyzji powierzył Ministrowi Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej.

Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej na podstawie art. 31 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. oraz w związku z decyzją Prezesa Rady Ministrów zablokował (26 listopada 2020 r.) planowane wydatki w budżecie państwa na rok 2020 w części 02 – Kancelaria Sejmu w kwocie 9575 tys. zł (wynagrodzenia osobowe pracowników – 6000 tys. zł, uposażenia funkcjonariuszy Straży Marszałkowskiej – 1500 tys. zł, nagrody roczne dla funkcjonariuszy Straży Marszałkowskiej – 610 tys. zł, składki na ubezpieczenie społeczne – 965 tys. zł, składki na Fundusz Pracy oraz Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych – 500 tys. zł).

W uzasadnieniu decyzji podano, że kwoty blokad zostały określone w związku ze stwierdzeniem niepełnej realizacji planu wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz uposażenia – na podstawie analizy wykonania wydatków budżetu państwa w okresie styczeń-październik 2020 r. oraz na podstawie

¹⁰ Dz. U. poz. 1842, ze zm.

złożonych zapotrzebowań na środki w listopadzie i grudniu. Sytuacja związana z działalnością w warunkach pandemii wpłynęła na niższy stopień wykonania budżetu w tych kategoriach wydatkowych.

Szef Kancelarii Sejmu na podstawie art 177 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych zablokowała (4 grudnia 2020 r.) zaplanowane wydatki w kwocie 11 653 tys. zł (wydatki bieżące jednostek budżetowych – 6410 tys. zł, z tego: wynagrodzenia bezosobowe – 2907 tys. zł, podróże służbowe krajowe – 2003 tys. zł, podróże służbowe zagraniczne – 1100 tys. zł, honoraria – 400 tys. zł oraz wydatki majątkowe – 5243 tys. zł).

W uzasadnieniu decyzji stwierdzono, że analiza wykonania budżetu Kancelarii Sejmu na 2020 r. wykazała możliwość zablokowania części zaplanowanych wydatków. Ze względu na występowanie zagrożenia epidemicznego COVID-19 stopień realizacji analizowanych wydatków bieżących jednostek budżetowych był niższy od planowanego.

W grupie wydatków majątkowych przesunięto realizację zadania pn. *Modernizacja systemów technicznych służących do obsługi sal w budynkach B, C-D i F* na rok 2021. Przedsięwzięcie miało być realizowane po zakończeniu robót budowlano-instalacyjnych w budynku G. Z uwagi na to, że roboty w budynku G ze względu na rozszerzony ich zakres nadal trwają, nie podjęto działań zmierzających do uruchomienia kolejnego przedsięwzięcia.

Odstąpiono od wykonania montażu dwóch wind w budynku P, z uwagi na brak podpisanego porozumienia pomiędzy współzarządzającymi budynkiem, tj. Kancelarią Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Kancelarią Sejmu i Kancelarią Senatu. Porozumienie zawarte przez trzy Kancelarie 21 marca 2004 r. o współzarządzaniu nieruchomością wspólną położoną przy ul. Frascati 2, w opinii Szefa Kancelarii Prezydenta RP, nie stanowi podstawy do współfinansowania tego przedsięwzięcia, tj. wymiany wind.

Zablokowane środki w kwocie 11 653 tys. zł zostały przeniesione przez Ministra Finansów do nowej rezerwy celowej poz. 75 pn. *Rezerwa na wpłatę do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19*¹¹.

Plan wydatków budżetu państwa w cz. 02 – Kancelaria Sejmu został zmniejszony o blokowane kwoty (o 21 228 tys. zł, tj. o 4,1%), co umożliwiło wykorzystanie tych środków przez Ministra Finansów do finansowania innych celów.

(akta kontroli str. 43, 47-48, 104-116, 152-154, 549, 551-552)

Zobowiązania

Na koniec 2020 r. zobowiązania wyniosły 16 278,9 tys. zł i były o 814,9 tys. zł (o 5,2%) wyższe od zobowiązań na koniec 2019 r. Zobowiązania dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla pracowników, nagrody rocznej dla funkcjonariuszy Straży Marszałkowskiej (z pochodnymi) w kwocie 12 558 tys. zł, wynagrodzeń, których pełne ustalenie nie jest możliwe do 28 dnia każdego miesiąca, w kwocie 1927 tys. zł¹², zakupu energii i ciepłej wody – 630,4 tys. zł, zakupu usług komputerowych i informatycznych dla posłów – 505 tys. zł oraz usług pocztowych dla posłów – 217 tys. zł. W Kancelarii Sejmu nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 117, 182-197, 202-204)

¹¹ Decyzja Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej MF/BP4.4143.16.4 2020.RC z 30 grudnia 2020 r. w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2020.

¹² Są to wynagrodzenia z tytułu godzin nadliczbowych, zasiłków chorobowych, premii, ekwiwalentów urlopowych, których wysokość ustala się po zamknięciu miesiąca.

Badanie próby wydatków

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków budżetu państwa w kwocie 36 606 tys. zł, tj. 8% wydatków Kancelarii Sejmu, które zostały wylosowane metodą monetarną (MUS¹³) z próby wydatków za 10 miesięcy oraz uzupełnione o dobór celowy wydatków, uwzględniający wydatki dokonane w okresie listopad–grudzień 2020 r. Przy doborze próby do badania uwzględniono wydatki związane z przeciwdziałaniem pandemii COVID-19 (sześć wydatków na kwotę 423,4 tys. zł) oraz 20 umów zlecenia (na kwotę 51,3 tys. zł). Zbiór zapisów księgowych stanowiących populację wydatków, z której wylosowano próbę, odpowiadał pozapłacowym wydatkom Kancelarii powyżej 500 zł. Badaniem objęto 87 zapisów księgowych na kwotę 36 606 tys. zł, w tym w grupie wydatków majątkowych 19 zapisów na kwotę 21 176,8 tys. zł oraz w grupie wydatków bieżących jednostek budżetowych (pozapłacowych) 68 zapisów na kwotę 15 429,2 tys. zł.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatki były dokonywane w sposób oszczędny i celowy na realizację statutowych zadań jednostki, tj. obsługę Parlamentu i jego organów, w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, zgodnie z planem finansowym, zasadami gospodarowania środkami publicznymi oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami.

(akta kontroli str. 118-151)

W wyniku analizy czterech postępowań o udzielenie zamówień publicznych w kwocie 2651,2 tys. zł¹⁴ na:

- remont instalacji wentylacji mechanicznej w piwnicach budynku C-D Kancelarii Sejmu (1837,3 tys. zł) w trybie przetargu nieograniczonego (art. 39 upzp);
- kompleksową usługę serwisową dźwigów osobowych, towarowych oraz platform schodowych przystosowanych do transportu osób z niepełnosprawnością na terenie Kancelarii Sejmu (538 tys. zł) w trybie przetargu nieograniczonego (art. 39 upzp);
- wykonanie izolacji przeciwwodnej podziemnego kanału wentylacyjnego wywiewowego z Sali Posiedzeń wraz z izolacją ściany wentylarni (95,9 tys. zł) z wyłączeniem stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych (na podstawie art. 4 pkt 8 upzp);
- zakup 1500 szt. masek FFP2 na zabezpieczenie posiedzenia Sejmu w dniach 26-27 marca 2020 r. z wyłączeniem stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych (na podstawie art. 6 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych)

nie stwierdzono naruszenia przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz uregulowań wewnętrznych w zakresie udzielania zamówień publicznych¹⁵.

(akta kontroli str. 212-441)

Realizacja działań nadzorczych

Szef Kancelarii Sejmu, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, sprawowała nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 02, w tym nad

¹³ System losowania transakcji z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do ich wartości.

¹⁴ W 2020 r. na realizację tych zadań został poniesiony wydatek w kwocie 1480 tys. zł (odpowiednio 1102,4 tys. zł, 101,7 tys. zł, 95,9 tys. zł i 180 tys. zł).

¹⁵ Zarządzenie nr 5 Szefa Kancelarii Sejmu z 14 kwietnia 2014 r. w sprawie udzielania zamówień publicznych przez Kancelarię Sejmu oraz Zarządzenie nr 40 Szefa Kancelarii Sejmu z 26 listopada 2018 r. w sprawie zawierania i wykonywania przez Kancelarię Sejmu umów cywilnoprawnych, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych.

wykonaniem planu w układzie zadaniowym przy pomocy dyrektorów komórek organizacyjnych, Głównego Księgowego Budżetu i Audytora Wewnętrznego, w sposób i na zasadach określonych w uregulowaniach wewnętrznych tworzących system kontroli zarządczej Kancelarii Sejmu. Szef Kancelarii Sejmu dokonywała oceny realizacji budżetu i skuteczności funkcjonowania procedur na podstawie sporządzonych przez Biuro Finansowe sprawozdań budżetowych (w tym w układzie zadaniowym), sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz informacji o stopniu wykonania planu wydatków i realizacji dochodów budżetowych za I półrocze oraz za trzy kwartały 2020 r., a także sporządzonych przez Biuro Inwestycyjno-Techniczne kwartalnych sprawozdań z realizacji planu oraz umów zawartych w wyniku przeprowadzenia postępowania o zamówienie publiczne. Szef Kancelarii, na podstawie przeprowadzonych analiz, podjęła decyzję o blokowaniu wydatków.

(akta kontroli str. 442-533, 555)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2020 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

W wyniku kontroli 8% wydatków zrealizowanych w części 02 – Kancelaria Sejmu stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. W skontrolowanych postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych nie stwierdzono naruszenia przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz uregulowań wewnętrznych. W związku z planowaną na 2021 r. kontrolą efektywności wydatkowania środków na inwestycje w części 02 odstąpiono od badania i oceny planowania oraz realizacji wydatków majątkowych w ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

3.1 Sprawozdania

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2020 r. przez dysponenta części 02 – Kancelaria Sejmu:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzania objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2020 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 155-211)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji budżetu w części 02 – Kancelaria Sejmu w 2020 r. Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie¹⁶ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, kwietnia 2021 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Marian Banaś

.....
podpis

¹⁶ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.